

دروغ نگو

حرکت چشم‌هایت می‌گویند

رمز گشائی حرکات چشم

اگر به چشمان کسی که مشغول صحبت با شماست و مثلاً خاطره ای را نقل می کند نگاه کنید می بینید که چشمان وی معمولاً ثابت نبوده و حرکاتی به سمت بالا ، پائین ، چپ و راست دارد و مدام در حرکت است . چه چیزی موجب این حرکات می گردد . آیا بین حرکات چشم و آنچه که در ذهن می گذرد ارتباطی وجود دارد ؟ و اگر پاسخ مثبت است آیا می توان با توجه به حرکات چشم ها آنچه را در ذهن طرف مقابل می گذرد حدس زد ؟ در این مقاله و البته بطور واضحتر در مقاله شماره بعد سعی می کنیم باختصار حرکت چشم ها را رمزگشائی کرده و با آموزشی که خواهید دید ، بتوانید ذهن طرف مقابل را بخوانید و در نهایت تشخیص دهید که آیا در آنچه می گوید صادق است یا خیر . در این مقاله سعی شده است تا با تعریفهای لازم بحث آشنا شوید .

بطور کلی « حرکات چشم ها » (eye movement) یکی از مباحث ارتباطات از رشته بحث های مربوط به (NLP (Neuro Linguistic Programming می باشد . علمی که توسط ریچارد باندلر و جان گریندر پایه ریزی شده است . ارتباط ما با دنیای خارج از ذهنمان توسط حواس پنجگانه صورت می پذیرد که عبارتند از:

- ۱ - دیداری = Visual
- ۲ - شنیداری = Auditory
- ۳ - بویائی = Olfactory
- ۴ - چشائی = Gustatory
- ۵ - لامسه = Kinesthetic

نظر به اینکه حس بویائی و چشائی با حس لامسه نزدیکی و پیوند دارد این دو را نیز جزو حس لامسه (K) محسوب می کنیم .

دو نوع دیدن توسط ذهن وجود دارد یکی دیدن خارجی (Visual External) و دیگری دیدن داخلی (Visual Internal) . دیدن خارجی دیدنی است که ذهن در حالی که صحنه ای توسط چشم مشاهده می گردد آن را می بیند (VE) و دیدن داخلی دیدنی است که بدون وجود صحنه ای در خارج از ذهن توسط ذهن مشاهده می گردد (VI) که این دیدن داخلی (VI) به دو حالت ممکن است اتفاق بیفتد .

۱- ذهن آنچه را که قبلاً دیده است و در حافظه ضبط می باشد یادآوری میکند

(VR) Visual Remembered

مثلاً شما می توانید صحنه ای را که با خانواده در روز سیزده بدر داشته اید بخاطر آورده و صحنه را مشاهده کنید .

۲- ذهن صحنه ای را خود می سازد (خلق می کند) درحالیکه آن صحنه در حافظه وی ثبت نشده است . مثلاً شما می توانید در ذهن خود سگی را با سر گربه که خرطوم

هم داشته باشد تصور و آن را مشاهده کنید یعنی

درحقیقت صحنه ای را خلق می کنید (VC

VisualCreated) یا آن را می سازید .

(Visual Constructed

دو نوع شنیدن نیز وجود دارد یکی شنیدن خارجی که

ذهن همزمان با شنیدن توسط گوش آن را میشنود

Auditory External (AE) و دیگری

شنیدن داخلی که ذهن بدون حضور صدای خارجی

صدای را می شنود AuditoryInternal (AI)

که این شنیدن داخلی (AI) به دو حالت ممکن

است اتفاق بیفتد :

۱- ذهن آنچه را که قبلاً شنیده است و در حافظه

ضبط می باشد یادآوری می کند (AR)

(Auditory Rememberd) مثلاً شما می توانید گفته دوستان را که چند روز قبل

به شما گفته یادآوری کنید و یا صدای فریاد همسایه را بخاطر آورید و آنرا بشنوید .

۲- ذهن صدایی را که در حافظه ضبط نیست بسازد (خلق کند) Auditory Created

Auditory Constructed (AC) مثلاً شما می توانید با سه کلمه اسب ، دشت

و باران جمله ای بسازید و این جمله را در ذهن تکرار کنید و بشنوید . یا آهنگی در ذهن

بسازید که سابقه ای از آن در ذهن ضبط نشده باشد .

علاوه بر دو نوع دیدن (VR) و (VC) و دو نوع شنیدن (AC) و (AR) شما

ممکن است در ذهن خود مشغول حرف زدن باشید ، مثلاً وقتی در حال فکر کردن هستید

بطور قطع با خود درحال حرف زدن هم هستید که این حرف زدن با خود را با AD (Auditory Digital) نشان می دهیم . احساس را که ممکن است احساس بو ، احساس طعم ، احساس سردی ، احساس گرمی ، احساس فشار ، احساس درد و غیره باشد با حرف K نشان می دهیم . حال ببینیم هنگامی که ذهن به موارد فوق مشغول است ، حرکات چشم ها چگونه است و چگونه تعبیر می شوند :

الف _ هنگامی که ذهن صحنه ای را ازحافظه یادآوری می کند دراین حالت چشم ها به سمت بالا وچپ حرکت می کند . VR

و _ هنگامی که ذهن درحال تفکر یا حرف زدن با خود است چشم ها به سمت پائین و چپ حرکت می کند . AD

مثال هائی ازموارد کاربردی حرکات چشم

مثال ۱ _ بازپرس ومتهم به قتل (مقتول دردفتر کار خود به قتل می رسد)

بازپرس : آیا مقتول رامی شناسید ؟

متهم : بلی

بازپرس : سعی کنید چهره او را به خاطر بیاورید و بگوئید چه نسبتی با شما دارد ؟

متهم : درحالیکه سمت چپ و بالا را نگاه می کند می گوید برادر همسرم بود .

بازپرس : زمان وقوع قتل شما کجا بودید ؟

متهم : درحالیکه سمت راست وبالا رانگاه می کند می گوید من دررستوران مشغول صرف نهار بودم .

بازپرس که به علم حرکات چشم ها آگاه است وقبلاً از راست دست بودن متهم نیز مطمئن شده است در پاسخ سؤال سوم که متهم سمت راست و بالا را نگاه می کند متوجه می شود که متهم دروغ می گوید و درآن ساعت در رستوران نبوده است زیرا اگر متهم راست می گفت بایستی سمت چپ و بالا را نگاه می کرد . یعنی درذهن خود صحنه ای دروغین را که صرف غذا در رستوران است مشاهده نموده است .

بازپرس با سؤالات دیگر وتوجه به حرکات چشمان متهم پی می برد که متهم دربرابر کدام سؤال راست و در برابر کدام سؤال دروغ می گوید و نهایتاً با دانستن علم حرکات چشم ها

پژوهشگاه علوم رفتاری و کلمات فرهنگی

قتل را شناسائی می کند .

ب _ هنگامی که ذهن صحنه ای را که درحافظه وجود ندارد خلق می کند (می سازد) چشم ها به سمت بالا و راست حرکت می کند . VC

در شماره بعد با توضیحات بیشتر و ارائه مثال برای هر مورد به این بحث می پردازیم .

ج _ هنگامی که ذهن صدائی را ازحافظه یادآوری می کند دراین حالت چشم ها بصورت افقی به سمت چپ حرکت می کند . AR

د _ هنگامی که ذهن صدائی را (ویا گفته ای را) که درحافظه نیست می سازد (خلق می کند) چشم ها بصورت افقی به سمت راست حرکت می کند . AC

ه _ هنگامی که ذهن درحال احساس چیزی است (گرمی ، سردی ، نرمی ، زبری ، درد ، غم وشادی و) چشم ها به سمت پائین وراست حرکت می کند . K

بهروز اسلامی